Nro 92.

GAZETA KORRESPONDENTA
WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 16. LISTOPADA ROKU 1798. w PIĄTEK.

z Wiednia dnia 7. Liſtopada.

Gazeta naſza dworſka zawiera co naſtępuie: „Arcy-Xiążę *Karol* na dniu 2. wyiechał ztąd do armij Rzeszy. — Xięztwo *Sudermannij* przybyli tu pod imieniem hrabiow *Wazów* na dniu 31. Października. — Staneli tu także Kapitanowie *Berry* i *Thomson* z okrętu Angielſkiego *Leander*, zaiętego przez *Francuzow* i do *Korfu* zaprowadzonego, którzy dzień ieden tu zabawiwszy, w dalszą do *Londynu* puścili ſię podroż. — Cesarz Jmć nauczycielowi wyższey matematyki i aſtronomij w *Krakowie* JP. *Sniadeckiemu* przez wzgląd nadwątlonego zdrowia, raczył naznaczyć pensyą zaſłużonych, mieysce zaś iego obiął JP. Jozef *Łęski* nauczyciel w dawnym korpuſie Kadetow *Warszawskich*. — Liſty z *Konſtantynopola* donoszą, iż wiadomość o spaleniu flotty przewozowey w *Alexandryi*, zupełnie ieſt fałſzywa. — Wielka część bagażow nowego W. Wezyra przybyła iuż do *Konſtantynopola*, ſpodziewamy ſię także, iż pomimo odnieſioney klęſki Kapitana Baszy pod *Widdynem*, nie utraci on iednak doſtoyności swoiey. Ponieważ *Turcy* nie przyzwyczaieni są przez zimę w polu zoſtawać, przeto część armij ktora pod *Widdynem* była, ma powrocić do domow, a dalsze zamiary przeciw *Basmanowi-Oglu* na inny czas odłożone zoſtaną. — Też ſame liſty z *Konſtantynopola* donoszą, iż Imperator *Roſſyiſki* dawnemu agentowi *Polſkiemu* przy W. Porcie, Franciszkowi *Chabert*, rownie iak całey swicie dawney legacyi *Polſkiey*, od czasu konfederacyi *Targowickiey* do dziſieyszego dnia, zaległe pensye wypłacić kazał. — Podług liſtow z *Neapolu*, admirał *Nelson* Króleſtwu Jmć *Neapolitańſkiemu* dawał wspaniały obiad na okręcie liniowym *Tankred*, po czym na dniu 6. Października z pomyślnym wiatrem wyszedł pod żagle. Ten bohater morſki odbierał tam od Króla i publiczności naycznakomitsze dowody zaſłużonego ſzacunku. Krol odprowadzał go na 3. godziny drogi od *Neapolu*. Dywizya flotty na ktorey ſię znaydował, ſkładała ſię z trzech okrętow liniowych i iedney fregaty, inne trzy okręty czekały na niego przy *Sycylij*. Odieżdzaiąc miał oświadczyć: „Tak rozumiem, iż iuż żaden konwoy *Alexandryiſki* nie znayduie ſię w *Alexandryi*, ieżeli iednak nie ieſt ieszcze spalony, ja sam ſtarać ſię będę to uſkutecznić."

z Londynu dnia 30. Października,

Gazeta dworſka donoſi o zdobyciu ſzoſtey fregaty *Francuzkiey la Loire* zabraney przez okręt woienny *Anſon*. Jeſt to duża i piękna fregata od 44. armat, która ieszcze do ſłużby niebyła użytą, a którą miaſto *Nantes* podarowało Rzpltey. Miała na ſobie 664. ludzi, rachuiąc w to woyſko lądowe, wyższy ſztab trzech regimentow, mundury na trzy tyſiące ludzi, 1020. karabinow, 200. pałaszow i doſtatek ammunicyi. W tey nieszczęśliwey wyprawie wytrzymała trzy bitwy: pierwszą przy wyspie *Torcy*, drugą z fregatą *Marmaid*, która ią znacznie uszkodziła, a oſtatnią przy *Oueſſant* z okrętem *Anson*.— Ze wszyſtkich zatym eſkadrow *Francuzkich*, wymknęły ſię tylko *la Romaine* od 44. i *la Semillante* od 36. armat. Fregaty *l'Inmortalité*, *la Loire*, przyprowadzone zoſtały do *Plymouth*, *la Resolue* do *Greenock*, *la Coquille i l'Embuscade*, do odnogi *Carrichfergus*; lecz nie ma ieszcze żadney wiadomości o *Bellonie i Hoche*— Pewną ieſt rzeczą, iż wszyſtkie nasze okręty, które ſię potykały z eſkadrą *Francuzką*, znacznie ſą uszkodzone, tak od ſilnego naszych nieprzyiacioł odporu, iako też od burzy.— Rozmaite liſty z *Dublina* donoszą, iż na okręcie liniowym *Hoche* więźniowie *Francuzcy* zbuntować ſię mieli, i zaieli go pod władzę ſwoią. Wspomniony okręt widziany był na kotwicach przy małey wyspie nad brzegami północno-zachodniemi *Irlandyi*. — *Sir-Sidney Smith* wypłynął dnia wczorayszego z *Portsmouth* na okręcie liniowym *Tygrys* od 80. armat na morze śrzodziemne w towarzyſtwie G. *Pichegru*.— Mowią, iż wodzowie ci maią być przeznaczeni do dowodzenia armią *Turecką* lub *Marokańſką*.— Z *Wolwich* do *Portsmouth* przewieziono bardzo wiele szacownych artykułow ammunicyi i artylleryi, które w podarunku przeſłane być maią cesarzowi *Marokańſkiemu*.— Generał *Francuzki Monge*, który na fregacie *Nieśmiertelność* zabitym zoſtał, ieſt wynalazcą tratew, których użyć chciano do wylądowania w *Anglij*. Zapewniaią zawsze, iż G. *Stuart* odebrał rozkaz zaięcia portu wyspy *Elby*. Jeſt on podobno naypięknieyszym i nawygodnieyszym, w którymby nasza eſkadra na morzu śrzodziemnym beſpiecznie przez zimę ſchronić ſię mogła.—Agenci kompanii wschodnio-Indyiſkiey w *Alepie* donieśli pod 17. Września, iż *Buonaparte* zatrudnia ſię w *Kairze* organizacyą *Egiptu* w ſposobie *Francuzkim*. Poſtawił na czele Adminiſtracyi dwoch żydow i iednego *Kopta*, którzy poſiadaią w kraiu wielki ſzacunek, i którzy *Francuzom* wiele przyſług zrobili.— Rząd *Irlandzki* oznaymił więźniom ſtanu, iż znayduie ſię okręt *Amerykańſki* w *Larne* na brzegach pułnocnych, gotowy iść pod żagle, radząc im, aby korzyſtali z tey okoliczności i do *Ameryki* popłyneli. Rząd poſtanowił łożyć na koszt tego okrętu, żąda zaś aby więźniowie insze wydatki ſami zaſtąpić chcieli. Z pomiędzy nich ieden *Jakson* i inny ieszcze więzień, przyieli tę propozycyą. Słychać, iż im tylko 24. godzin czasu dozwolonego będzie do wyiechania z kraiu.— Parlament do 26. Liſtopada ma być odłożony. Na dniu 29. odprawiać ſię będzie powszechna uroczyſtość dziękczynienia Bogu za odnieſione zwycięztwo *Nelsona*. Embargo włożone dawniey na okręty przeznaczone do portow *Toſkańſkich*, znowu znieſione zoſtało.— Pisma oppozycyine zaprzeczaią wiadomości, iakoby ziednoczenie *Irlandyi z Anglią*, było teraz w robocie. Takowe ziednoczenie mowią te pisma, nie może być uſkutecznione, chyba po zawartym pokoiu.— Hrabſtwa *Irlandzkie*, *Wexford*, i *Wicklow* znayduią ſię zawsze w ſtanie opłakanym. Część insurgentow pod ſławnym *Holt* zaięła niedawno woyſku naszemu dwie armaty. Dla wypędzenia insurgentow z lasow, w których ſię ukrywaią, rząd poſtanowił lasy te zapalić. Dowodzca insurgentow *Haket* ſchwytany zoſtał. Pomiędzy woyſkiem krolewſkim w *Irlandyi*, wielkie niezgody i zamięszania zaczynaią panować. Lord *Kingsborough* i wielu innych officerow odebrało dymiſſye.— Fregata *Marmaid* od 32. armat na dniu 12. ſpotkała ſię z okrętem Francuzkim *Loire* od 44. armat. Rozpoczęła ſię bitwa krwawa, i okręty tak ſię na wzaiem uszkodziły, iż iuż dłużey bitwy odbywać nie mogły. *Marmaid* popłynął do portu *Angielſkiego*, gdzie długiey reperacyi wymagać będzie. — W *Cork* między woyſkiem *Heſkim* i tamteyszą załogą, przyszło do kłotni, a nawet do krwawych utarczek.

z Paryża dnia 30. Października.

Z *Breſt* pod dniem 21. Października donoszą co naſtępuie. „Nasze nadzieie względem eſkadry pod dowodztwem Ob. *Bompard* nie zoſtały uiszczone. Eſkadra ta dla przeciwnych wiatrow dopiero na dniu 11. przypłyneła do brzegow *Irlandzkich*. Nazaiutrz za poświatą dnia ſpoſtrzegła ſię otoczoną od flotty nieprzyiacielſkiey z 6. okrętow liniowych i 2. fregat zebraney. Bitwa zaraz ſię rozpoczeła. Nasza eſkadra z iednego okrętu liniowego i 8. fregat złożona, nie mogła opierać ſię przemagaiącey ſile nieprzyiaciela, tylko cudami waleczności. Walka cały dzień trwała. Okręt *Hoche* broniący ſię przeciw 5. okrętom liniowym *angielſkim*, i pozbawiony ieszcze przed akcyą głownego masztu swego, muſiał ſię nakoniec poddać. Kapitan fregaty *la Romaine* która do *Breſt* powrociła, chciał nawet po bitwie do *Irlandyi* wylądować, i iuż ſtanął na kotwicach w pobliſkim ſtanowiſku, kiedy ieden *Irlandczyk* przyszedłszy na okręt, odradził ten zamyſł, i donioſł mu o loſie Generała *Humbert*. Wkrotce uyrzał Kapitan zebraną na brzegach infanteryą i kawaleryą. Poſtanowił więc powrocić do *Francyi*, co szczęśliwie przywiodł do ſkutku. Mowią iż Ob. *Bompard* rannym zoſtał. Fregaty *la Coquille*, *L'Embuscade* i *Bellona* są w ręku *anglikow*. O fregatach zaś *Nieśmiertelność*, *la Loire*, *la Semillante*, *la Resolue*, żadney dotąd nie mamy wiadomości. Pod dniem 22. donoszą z *Breſt*, iż galiota *la Biche* należąca do naszey eſkadry *Breſteńſkiey*, przybyła wieczorem do tegoż portu. *La Resolue* nadto była ſkołatana od burzy, ażeby do bitwy należeć mogła. Niewiadomo do tego czasu co ſię z nią ſtało. Mowią iż inna fregata przybyła do *Rochefort*. Spodziewaią ſię tam ieszcze dwoch innych.

Redaktor donosi w naſtępuiących wyrazach o nieſzczęśliwym ſkutku wyprawy *Irlandzkiey*: Szczęście zawiodło nadzie Rządu i uſiłowania walecznego *Bompart* kommendanta dywizyi wyszłey z *Breſt* na wsparcie ziednoczonych *Irlandczykow*. Jeden z tych przypadkow, których przezorność przewidzieć nie może, w czaſie nocney pory zapędził tę dywizyą w śrzodek iedney flotty *Angielſkiey*; Swiatło dnia odkryło razem ląd bliſki i ſiły nieprzyiacielſkie niezmiernie od naszych znacznieyſze. Natychmiaſt rozpoczęła ſię bitwa, lecz męſtwo uſtąpiło liczbie. Ten nieszczęśliwy wypadek poprzedziły żałośnieysze ieſzcze okoliczności. Więcey niż trzy części woyſk przeznaczonych na wyprawę *Irlandzką* miały wypłynąć z *Breſt*, reszta wychodziła z *Rochefort*; Wſzyſtko było tak ułożone, iż iedenże wiatr pozwoliłby był i *Savaremu* kommenderuiącemu dywizyą z *Rochefort*, i Ob: *Bompart* zarządzaiącemu dywizyą z *Breſt*, razem na morze popłynąć. Woyſka, ſprzęty i ammunicye woienne wſzyſtko było w gotowości na ſtatkach, a żądane przez GG. *Hardy* i *Humbert* funduſze były do ſkarbu zaaſſygnowane.— Dnia 28. Lipca wyprawiono dwoch nadzwyczaynych kuryerow z *Paryża*, iednego do *Breſt*, drugiego do *Rochefort*, obydwa z rozkazem, ażeby za naypierwszym wiatrem wypłyniono z portow. Gen: *Humbert* odbiera przeznaczone fundusze, rozdaie żołd ſwoiemu woyſku, a dywizya Ob. *Savary* prowadząca go do *Irlandyi*, odbiia dnia 4. Sierpnia od brzegu.— W *Breſt* przeciwnie

Gen: *Hardy* nie znayduie ani żołdu dla woyſka, ani przyobiecanych ſobie funduszow, i dnia 2. odsyła nadzwyczaynego kuryera z donieſieniem, iż iedynie sam niedoſtatek pieniędzy iego wyiazd wſtrzymuie. Tym czaſem dnia 22. Sierpnia ſzef dywizyi *Savary* przybywa do *Killala* i wyprowadza na ląd ſwe woyſka. Gdyby ſzef dywizyi *Bompart* w tymże czaſie wypłynął, byłby tąż ſamą drogą i do tegoż mieysca przybył. Na ten czas nieprzyiaciel nie miał flotty na brzegach *Irlandzkich*. Nie miał ieſzcze sposobow do użycia tych śrzodkow, które potym przedſiewziął, i które upierał ſię za niepotrzebne uważać.— Flotylla Ob: *Bompart* miała przez 18. dni wiatr sobie przeciwny, na prożno potym uſiłowała w rożnych odnogach *Irlandyi* uſkutecznić ſwoie wylądowanie; wſzędzie znalazła w większych ſiłach nieprzyiaciela. W odnodze *Killala* mieyscu ſwoiego przeznaczenia napadniętą była od ſześciu liniowych okrętow *Angielſkich*, gdzie także czekało na nię 15. tyſięcy kawaleryi.— Woyſko G. *Humbert* gdyby było poſiłkowane od trzy razy większego korpuſu Generała *Hardy*, nigdyby pokonane nie zoſtało. *Irlandya* byłaby na zawsze od *Anglii* oderwaną, albo przynaymniey *Francuzi* pokazaliby ſię zwycięzcami w *Irlandyi*. Tym czasem los chciał inaczey, lecz iak bolesnym ieſt wspomnieniem, iż całe to nieszczęście wypływa z nieprzyſtawionych w tak ważney okoliczności na czas naznaczony pieniędzy.

Wypis z Liſtu Generała Dupuy, *kommendanta* Kairu *i iego okolic pod dniem* 19 *Sierpnia, do Ob. Deville negocyanta w Tuluzie.* „Zakładamy w *Egipcie* osadę, i wprowadzamy wszelkiego rodzaiu porządki; wſzyſtko nam sprzyiać ſię zdaie, i szczęście nieopuszcza bohatera naszego. Obchodziemy tu z naywiększą gorliwością święta *Mahometa*. *Egipt* ſtanie ſię nieoszacowanym kraiem dla *Francyi*, i nim ten ciemny lud wyidzie z ſwoiego zadumienia, wszyscy koloniści będą ſię mogli wzbogacić. Odbieramy urzędy złoczyńcom, którzy niezoſtawiali ludowi tylko iedną koszulę. Nasza łagodność zdaie ſię być dla mieszkańcow rzeczą nadzwyczayną, lubo przymuszeni ieſteśmy trzymać ich pod rządem surowym. *Buonaparte* zawsze ieſt iednakowy; niezasypiał iednego momentu, póki nie wypędził dwóch panuiących Bejow. Za trzy dni mamy znowu obchodzić wielkie święto *Mahometa*. Pokażemy ſię w tey okoliczności równie gorliwemi iak pielgrzymi. *Anglicy* po ſtoczoney bitwie pod *Abukir*, odeſłali nam wſzyſtkich więźniow i rannych, zatrzymawszy tylko przy sobie 100. officerow. Kapitan *Perrée* ktory flotyllą na *Nilu* dowodzi, znayduie ſię przy mnie w *Kairze*. Żołnierze nasi są bardzo kontenci. Moja pułbrygada zyſkała w potyczce ſtoczoney z *Mammelukami* przeszło 300,000. frankow. Sto czerwonych złotych ieſt teraz pospolitą summą u każdego z naszych ochotnikow. Za trzy funty nayprzednieyszego zboża, płaciemy 1. ſous."

Zwłoki *Moliera* przenieſione będą do ſzkoły centralney *Panteonu*, *Lafontena* do szkoły centralney *czterech Narodow*. *Malherbe* będzie miał wyſtawioną pamiątkę w świątyni *Wdzięczności*, a *Corneille* w świątyni *Geniuszu*.— Obywatelka *Lomenie-Brienne* zapewnia, iż ten, który pod tym imieniem ſkazany był na śmierć przez kommiſſyą woienną w *Quimper*, nie należał do tego imienia.— Kommiſſya woienna w *Mechliniy* ſkazała na rozſtrzelanie 41. buntownikow wziętych z bronią w ręku w tym mieście i iego okolicach. Pierwszy dowod, iż Prawo zapisowe woyſkowych ſłuży tylko za pozor do buntu, ieſt ten, iż pomiędzy temi 41. buntownikami, tylko dway byli zapisani; inni byli od 25. do 55. lat, dawniey przywiązani do Cesarza. Drugi dowod ieſt, iż w *Luxemburgu* gdzie pod pozorem konſkrypcyi ſtarano ſię wzbudzić zamięszania, nowo zacięźni wyieżdżali z naywiększą weſołością, gdy tym czaſem ſtarano ſię rozproszyć burzycielow, którzy ſię chcieli ich wyiazdowi ſprzeciwić. (*Redaktor.*)

Kancellarya centralna wydała urządzenie zawieraiące w ſobie, iż zacząwſzy od 1. Fructidora (21. Liſtopada) roku teraźnieyſzego, żadna karyolka, nie będzie mogla przeieżdżać w śrzodku *Paryża*, ieżeli 1. koń nie będzie miał przywiązanych dzwonkow, któreby swoim brzękiem oſtrzegały przechodzących.— 2. Jeżeli nie będzie opatrzony we dwie poboczne latarnie.— 3. Jeżeli nie będzie miał zapisanego Numeru wielkości dwoch calow. Dla zadosyć uczynienia temu urządzeniu, każdy właściciel karyolkow winien ieſt zapisać ſię w kancellaryi centralney, zkąd odbierze extrakt z numerem każdey karyolki. Właściciele karyolek zoſtawać będą w osobiſtey odpowiedzi za przypadki tych, którym ie powierzą. Właściciele karyolek mieszkaiący za *Paryżem*, ieżeli nie zechcą ſtosować ſię do powyższych urządzeń, winni będą pieszo prowadzić ſwoie karyolki wśrzod *Paryża*. Karyolki o dwoch koniach, prowadzone przez osobnego poſtyliona na koniu, wyięte są od tych dyspozycyi. Na ulicach ciaſnych i placach targowych, powoziciele winni ſą iak naywolnieyszym poſtępować krokiem. Zabroniono ieſt iak naywyraźniey, ażeby kobiety nie powodowały końmi. Toż samo oboſtrzenie rozciąga ſię do młodych ludzi maiących mniey nad 21. lat wieku.

Odmiana zaszła w *Medyolanie* na dniu 21. t. m. i poſtawienie na czele rządu OOb. *Sabatti*, *Bruetti* i *Samasini* godnych szacunku republikanow, podobała ſię wſzyſtkim dobrze myślącym patryotom. Piędzieſiąt ſześciu reprezentantow zaſtąpionych zoſtało przez tyleż przyiacioł *Francuzow* i ich zasad. Ta nowa odmiana w zupełney spokoyności odbyta, ożywiła w powątpieniu zoſtaiących patryotow. Zniszczyła ona razem związek tyranij który ogarnął iuż był prawie całą Rzpltą *Cisalpińſką*. Zgromadzenia pierwiaſtkowe wkrotce potwierdzą tę odmianę, i zagruntuią konſtytucyą, dwa życzenia od wſzyſtkich dobrze myślących upragnione. Ob. *Fouché* nowy poseł Rzplty na pierwszey audyencyi, w mowie swoiey wyraził potrzebę wprowadzenia w czynność nowey konſtytucyi *Cisalpińſkiey*. Nieszczęściem dla ludzkości (rzekł przy końcu) pożądany moment powszechnego pokoiu, coraz ſię bardziey od nas oddala, lecz iakikolwiek wypadek pociągną za sobą negocyacye rozpoczęte, nieprzyiaciele nasi niepotrafią iednak oſłabić odwagę i gorliwość dobra publicznego, które *Francuzow* i wiernych ich sprzymierzeńcow ożywiaią." Prezydent Dyrektoryatu odpowiedział mu w wyrazach mocnych, na naylepszych zasadach wspartych. Generał *Brune* ktory był przednieyszym sprawcą tey odmiany, a ktory procz tego zatrudniał ſię nieprzerwanie kierowaniem obrotow woyſkowych, ieſt teraz bardzo ſłaby, był iednak przytomnym audyencyi nowego poſła. Od czasu zaszłey odmiany, ożywiła ſię w umyſłach patryotow odwaga i zaufanie do nowey kampanij która wkrotce może otworzoną będzie. Jeſteśmy w gotowości do woyny. Większa część departamentow zaięta ieſt naywyższym zapałem. *Bononia* ma 10,000. gwardyi narodowey pragnącey łączyć ſię z *Francuzami*. Teraźnieysza odmiana ieſt zupełnie przeciwna tey, którą Ob. *Trouvé* w *Medyolanie* zaprowadził.

Jeszcze 15,000. woyſka przeznaczonego ieſt na uśmierzenie nowey *Wandei* w *Belgium*; insurgenci mieli białe i czarne kokardy, tudzież kilka ſztandarow. Powszechnie cały ten bunt przypisać należy *Anglikom*, którzy tym ſposobem chcieli nam ſprawić dywersyą, dla przeszkodzenia naszey wyprawie przeciw *Irlandyi*. — Wielu ſkłada teraz winę złego wypadku potyczki pod *Abukir*, na kontr-admirała *Villeneuve*.— Znaiomy xiążę *Karol Heſſe* radzi w pismach publicznych, aby rząd wypowiedział iak nayspieszniey woynę mocarſtwom *Włoſkim*, inaczey nieprzyiaciele *Francyi*, uprzedzić mogą, i zabrać *Korfu*, *Maltę*, *Korsykę* etc. — Dawny miniſter morſki *Pleville* wyiechał do *Korfu*, a Ob. *Perrochel* do *Lucerny*, gdzie będzie zoſtawać w charakterze poſła Rzpltey.— Xiążę *Oſſuna* przeznaczony od dworu *Madryckiego* za poſła do *Wiednia*, nieiaki czas ma tu w *Paryżu* zabawić. Zamowił tu dla ſiebie kredens ſrebrny na 80. osob.— Mowią, iż G. *Brune* przywołany ieſt iak nayspieszniey do *Paryża*, i że dyrektoryat chce osobiście ſłyszeć od niego rapport z dokonaney rewolucyi w *Medyolanie*, ktòra ieſt dziełem iego: Przydaią niektòrzy, iż ten generał ieſt otrutym.— W tym samym dniu kiedy nasz poseł *Lecombe St. Michel* iedną bramą do *Neapolu* wieżdżał, drugą bramą przyiechał ſławny generał Cesarſki *Mack*. Niektòre dzienniki wzmiankuią, iakoby tenże poseł nasz miał być w *Neapolu* napaſtowany, i że przymuszonym zoſtał wyiechać do *Rzymu*, lecz ta pogłoſka żadnego niema fundamentu.— Z *Marsylij* donoszą, iakoby z *Tripolis* w *Syryi*, przybył okręt do *Tunis*, a z tamtąd do *Marsylij* z depeszami od G. *Buonaparte*. Ten wodz miał ſtoczyć znowu krwawą utarczkę z *Arabami i Mammelukami*. Tuteysze dzienniki twierdzą, iż G. *Buonaparte* idzie teraz do *Mekki*.— Wczoray Rada 500. poſtanowiła wyſłać poselſtwo do Dyrektoryatu dla zaſiągnienia bliższych wiadomości o buncie zaszłym w 9. przyłączonych departamentach, z zapytaniem, czyli exyſtuiące dotąd prawa przeciw burzliwym xiężom doſtateczne być mogą do przytłumienia tego buntu.

Krol *Sardyńſki* rozkazał przedać dobra 70. millionow wartuiące, ktore do klasztoru *St Moriz*, *St Lazara* i zakonu *Maltańſkiego* należały, dla zaſtąpienia potrzeb kraiowych. Służący, konie zbytkowe etc. podlegać także będą podatkom. — Kapr *la Vengeance* z *Bordeaux* schwytał cztery zdobycze, wartości przeszło million frankow. Między temi znaydował ſię ieden okręt *angielſki*, ktory z *St Domingo* przewoził wielu *Anglikow* z ich sprzętami do *Jamaiki*. — Dyrektoryat ſkłonny do pokoiu, podał świeżo bardzo umiarkowane propozycye do ugody dworowi *Wiedeńſkiemu*, zaszłe iednak wypadki w kraiu *Gryzonow*, zdaie ſię iż przerwą nieco negocyacye. — W Radzie 500. uczyniono wniosek założenia 12. wielkich ſzkoł marynarki w portach Rzpltey, procz 3ch dotąd utrzymuiących ſię. — Generał *Championnet* przywołany nadzwyczaynym kuryerem z *Hagi* do *Paryża*, ma bydź przeznaczony do obięcia kommendy nad iedną częścią armij Włoſkiey. — Kommiſſya ſkarbowa podała proiekt nałożenia podatku na cukier pochodzący z fabrykow tych kraiow, które nie są w woynie z Rzpltą. Ma być także poſtanowiona taxa na okna i papier. Ciało prawodawcze ciągle ſię zatrudnia intereſſami ſkarbowemi.— Tuteysze dzienniki umieszczaią osobliwą wiadomość, iakoby Król *Neapolitańſki* chciał 30,000. woyſka swego zamienić za 20,000 woyſka *niemieckiego*, i te przyiąć ma w ſłużbę swoią.— Wszyscy świeżo mianowani Generałowie otrzymali rozkaz od Dyrektoryatu udania ſię na mieysca sobie przeznaczone. — Generał *Augereau* znayduie ſię w *Toulouse* dla mienia baczności w tamtey okolicy, i utrzymania iey w spokoyności. — Tuteysze Kościoły na mocy wyroku Adminiſtracyi centralney, na mieysce dawnych nazwiſk swoich, otrzymały nowe, tak *np.* Kościoł Panny Maryi, nazywa ſię teraz Kościołem Naywyższey Jſtoty, Kościoł S. *Rocha* (gdzie ciało *Corneilla* leży) kościołem geniuszu. Kościoł S. *Sulpicyusza*, kościołem zwycięztwa, Kościoł S. *Małgorzaty*, kościołem wolności i równości etc.— Dyrektoryat poſtanowił uformowanie 16. nowych pułbrygad infanteryi, 3. takowe maią być w *Rennes*, 3. w *Rouen*. 3. w *Lille*, 2. w *Metz*, 1. w *Strażburgu*, 2. w *Besançon*, i 2. w *Grenoble*. — Wyiazd Ambaſſadora *Descorches* do *Konſtantynopola* (mowi *przyiaciel praw*) ieſt do poty odłożonym, dopòki chmury ktore ſię wzniosły międy Portą i Rzpltą rozproszone nie zoſtaną.— *Tomasz Paine* podał projekt Dyrektoryatowi, iż ponieważ *Anglicy* schwytanych z Generałem *Humbert* *Irlandczykow* z surowością karzą, przeto żąda aby *Irlandczykowie* w ſłużbie *angielſkiey* zoſtaiący, a którzy w niewolą pod *Oſtendą* zaięci zoſtali, uważani byli za zakładnikow, w przypadku gdyby ieszcze patryoci *Irlandzcy* zle traktowani być mieli. — Obrazy z *Włoch* przewiezione, przez trzy dni w każdey Dekadzie wyſtawione będą.— Liſty z *Marsylij* pod dniem 20. Października donoszą, iż przy wyspach *Hieryiſkich* spoſtrzeżono flottę nieprzyiacielſką od 20. żaglow. Mniemaniem powſzechnym ieſt, iż to będzie flotta *angielſka*

z woyſkiem z *Lizbony* zabranym, która chce mocne ſtanowiſko załąć na naszych brzegach, dla uważania portow *Marsylij* i *Tulonu*.—Mowią znowu powtornie, iż woyſka poſiłkowe, które Krol *Sardyńſki* ma doſtawić w przypadku woyny, są teraz rekwirowane. Pod *Brescia* i *Mantuą* dwa obozy są założone.

Liſt z *Florencyi* zawiera w sobie naſtępuiącą wiadomość: „ Ob. *Petit Thouasr* ieden z naydoſkonalszych oſſicerow naszych morſkich, którego rozkazom ekwipaż z naywiększym zapałem był poſłuſzny, a ktory wprzod ieszcze powiedział: *Możemy umrzeć śmiercią bohaterſką, ale nigdy nas żywcem* Anglicy *w ſwoie ręce nie doſtaną*, maiąc odcięte obie nogi w potyczce pod *Abukir*, leżał na moście okrętowym i ieszcze dowodził. Okręt iego był oſtatnim, który ſię poddał.— G. dywizyi *Lemoine* i G. Adjutant *Freſſinet* powrocili do *Medyolanu* dla ułożenia tam potrzebnego planu operacyow. — Tuteysze dzienniki zapewniaią, iż Elektor *Bawarſki* na przełożenie poſła naszego Ob. *Alquier* zaniechał projektu swego, powiększenia armii zaciągiem 25,000. ludzi. — W liście okolnym Miniſtra ſkarbowego, wyrażono ieſt: Nadzwyczayne wydatki wymagaią użycia nowych źrzodeł maiątku publicznego. Przywrocenie ſławy marynarce *francuzkiey*, poſtawienie w czynności 200,000. republikanow zawołanych świeżo do obrony oyczyny, nakoniec użycie ſił okazałych i godnych potęgi ludu *francuzkiego* na zgnębienie nieprzyiacioł, którzy rozbraiaią rownie zwycięſtwa iak umiarkowanie nasze. Te to są potrzeby i życzenia Oyczyzny. Zrzodła maiątku publicznego znayduią ſię w dobrach narodowych etc.

Jedno z pism publicznych twierdzi, iż *Buonaparte* muſi koniecznie zginąć, gdyż nie potrafi ſię oprzeć tak mocney koalicyi, iaka ſię przeciw niemu związała. *Arabowie*, *Turcy*, *Powietrze*, *Głod*, *Krokodyle*, *Mameluki*, i niektórzy gazeciarze połączonym orężem, koniecznie chcą go zgładzić, iakże więc utrzymać ſię może? Już on przez gazetę *Wenecką* zabitym zoſtał, podług gazety *Ratyzbońſkiey* pogromiony ieſt zupełnie w potyczce z *Arabami*, ale iak? gdzie? i kiedy? takie drobnoſtki nikogo zatrudniać nie powinny. Nakoniec podług innych pism publicznych, wszyscy *Francuzi w Egipcie* wyrznięci zoſtali, a głowa G. *Buonaparte* odeſłana ieſt do *Konſtantynopola*.

z Bruxelli dnia 30. Października.

Miaſto *Liers* o 2. mile od *Mechlinij* i wieś *Boon*, ſiedliſka ſchronienia insurgentow, zoſtały odebrane przez woyſka republikantſkie. W wielu innych mieyscach insurgenci ponioſſzy znaczne ſtraty, poszli w rozsypkę, w większey części okolic i kantonow wieyſkich w Departamentach *Dyle i Deux Nethes*, mieszkańcy powracaią do poſłuszeńſtwa. Adminiſtracya centralna naszego departamentu uwiadomiła mieszkańcow, którzy nie broczyli we krwi rąk ſwoich, iż ieżeli pospieszą z poddaniem ſię, maią ſię wszyſtkiego ſpodziewać po łaſkawości Rzpltey.— Na mocy rezolucyi Dyrektoryatu G. *Bonnard* ma wolność użycia grenadyerow Narodowych mieyſcowych z Departamentow *Aisne*, *Ardennes*, *la Meuse*, *du Nord*, *i Pas-de-Calais*, dla uśmierzenia buntu w niektórych Departamentach bywszego *Belgium*. Taż rezolucya nakazuie oddawać buntownikow z bronią zebranych, lądowi woiennemu 24. dywizyi zaſiadaiącemu w *Bruxelli*, ażeby tam ſtosownie do praw byli ſądzeni.

Dnia 1. Liſtopada.— G. *Beguinet* przyſłał rapport donoszący o zupełnym uspokoieniu departamentow zaburzonych. Wielu insurgentow życie poſtradało. W *Lenzen* 150. zoſtało otoczonych i wyciętych. W *Duſſel* oſzańcowali ſię byli w zamku, lecz po zdobyciu onego, ani ieden z nich nie uratował życia. Pod *Herenthals* zoſtali także zupełnie porażeni, a miaſto do połowy w ogniu ſpłoneło, przykład okropny dla reszty kraiu. W *Mechlinij* ſpokoyność zupełnie ieſt przywrocona.

z Hagi dnia 3. Liſtopada.

Insurrekcya w dawnym *Belgium* zupełnie ieſt przytłumiona. Ze wszyſtkich ſpokoynych departamentow przybyłe regimenta, rownie iak załogi z miaſt nam pobliſkich ściągnięte, potrafiły częścią wygubić częścią zaiąć w niewolą zbuntowanych wieśniakow i rabuſiow. W znacznieyszych mieyscach poſtanowione ſą Kommiſſye woienne, które ſkazuią na rozſtrzelanie schwytanych. Zapewniaią, iż trzey bracia *Cartier* dawniey w ſłużbie Cesarſkiey zoſtaiący, pokazali ſię dowodzcami rozmaitych bandow. Skazanych na śmierć insurgentow w pewney liczbie kartaczami zgładzaią.—Ponieważ rząd nasz powziął wiadomość, iż chciano rozszerzyć insurrekcyą nawet w naſzym kraiu, i że wielu insurgentow na naszą ziemię uciekło, przeto na żądanie poſła *Francuzkiego* Ob *Lombard* rząd naſz wydał naſtępuiący wyrok.— 1.) Wszyſtkie dawnieysze prawa przeciw emigrantom i xiężom deportowanym *Francuzkim* maią bydź iak naydokładniey wykonane, wszyscy także zbiegli z *Brabancyi* insurgenci maią bydź na granicy chwytani i na żądanie rządu *francuzkiego* wydani będą.— 2.) Poſtanowione zoſtaną kary na tych, którzy takowe osoby ukrywać, albo ie władzom konſtytucyinym wſkazywać nie będą.— 3.) Ma bydź złożona Kommiſſya z trzech członkow, która da dokładną baczność, na to wszyſtko, co ſię tylko do tey insurrekcyi ściąga. Nakoniec Ciało Prawodawcze z Dyrektoryatem użyie wszelkich śrzodkow, do utrzymania ſpokoyności w okolicach graniczących z departamentami w których zaburzenia panuią.— Ex-dyrektor *Vreede* wypuszczony ieſt na wolność pod warunkiem, iż oznaymi zawsze mieysce swoiego mieszkania. *Van-Lange* i *Finie* zapewne także wolność otrzymaią dla zupełnego puszczenia w niepamięć przeszłości.

z Madrytu dnia 15. Października.

Po wielu nadziei i boiaźni przemianach, zaczynaią iuż teraz mieć pewność o zupełnym uzdrowieniu miniſtra *Saavedra*. P. *Urquijo* zaſtępuie go dotąd w iego obowiązkach. Mowią, iż ieſt przeznaczony na poselſtwo do dworu *Drezdeńſkiego*, z którym dwor nasz ma wkrotce zawrzeć przymierze familii. Zawsze tu mowią o bliſkiey w miniſterium odmianie. Dnia wczorayszego rozeszła ſię pogłoſka, iż P. *Langara* miał opuścić miniſterium marynarki, i że mieysce iego obeymie P. *Valdes*, który iuż przez długi czas ſprawował ten urząd, i powszechny na nim zyſkał ſzacunek.— Xiąże pokoiu otrzymał od Krola w nadgrodę ſumm wydanych na założenie pięknego ogrodu w tuteyszey ſtolicy 240,000. realow. Maiątek xiążęcia pokoiu wynoſi do 10. millionow liwr: W czaſie teraznieyszego złego ſtanu intereſſow ſkarbowych dobra poiezuickie, i innych klasztorow maią być ſprzedane.

z Hamburga dnia 27. Października.

W iednym z Dziennikow *angielſkich* oppozycyinych czytamy naſtępuiący Artykuł: P. *Pichegru* ſprawuie w tym mieście naywieksze wrażenie. Każdy poſpiesza dla widzenia tego człowieka który nie dawno uchodził za iednego z wielkich w *Europie* ludzi, a którego ſława z ſzybkością pięknego ſnu uleciała. Można powiedzieć, iż *Londyn* widzi w *Pichegru* to, co *Korynt* widział w *Dyonizyuszu z Syrakuzy*; z tey przyczyny każdy ſię ciśnie dla zapytywania go względem iego wielkiey roli i wielkich zamiarow, które układał. Nie ma mieszkańca w *Londynie* któryby nie mniemał, iż *Pichegru* powinien opłacić świadczoną gościnność, odpowiedziami na wszelkie czynione mu zapytania. *Pichegru* zdaie ſię czuć teraźnieyszy ſtan swoy. Układa on ſwoią fizyonomią tak ażeby wszyscy ciekawi czytali w niey, iż wielkie poważenie którego doznawał, niepowinno zależeć od igrzyſka dziwaczney fortuny, i że gdyby mu ſię było udało, byłby drugim tomem tego *Monka* któremuśmy cześć oddawali, lecz że w ſwoim nieszczęściu niepowinien ſię ſtać *Tersytem Europeyſkim*. Uſiłuie przeto ſwoiey naturalney powadze dać ieszcze flegmatycznieyszy charakter, ażeby ią tym ſposobem uczynić bardziey wydatną; Nie uśmiecha ſię do nikogo, lecz przymusza ſię, ażeby żadnego nieunikać wzroku, ani żadnego zapytania nie zoſtawiać bez odpowiedzi. Niedogadza on niczyiey ciekawości, lecz przez zawiłe ſwego lakonizmu wyrazy, zdaie ſię ią bardziey zaoſtrzać. Gdy go odwiedzały niektóre członki oppozycyi, przyiął ie zimno, dla przypodobania ſię ſtronnikom miniſteryalnym, którzy teraz naywiększego używaią wpływu od czasu pomyślnych woyſka krolewſkiego w *Irlandyi* obrotow. Nie wspomnę o towarzyszach iego podroży; Publiczność wſtydzi ſię pokazać w tey mierze ſwoią ciekawość; dla tego to *Delarue* świſta: *Aubry* przeklina Dyrektoryat, *Ramel* ſpiia puncz, a nikt ſię nawet o ich imiona nie ſpyta.— *Pichegru* od dwoch dni zdaie ſię zyſkiwać na opinii publiczney. Dnia onegdayszego P. *Windham* zaproſił go na obiad wraz z P. *Mallet-du-Pan*; rozmowa na tym obiedzie miana, ſtaie ſię w tym momencie materyą prywatnych konwersacyow,— Ze wszyſtkich Roialiſtow *Francuzkich* P. *Mallet-du-Pan* naywiękſzą w obcych Narodach poſiada ſławę. Jeſt to ieden z naygłębszych w *Europie* politykow; *Tacyt* nie rozbiera z większą biegłością polityki Dworow i Narodow. Kontrrewolucya we *Francyi* ieſt to iego ſyſtema, którego on od r. 1790 połącza wszyſtkie ſposoby mogące bydź uſkutecznionemi w naydrobnieyszych ſzczegułach, nie ma atoli ani iednego prozelity z Emigrantow i Roialiſtow *Francuzkich*, ponieważ on nie głaszcząc namiętności, utrzymuie, iż Roialiści powinni oſtatecznie zawieſić ſwoią zemſtę, i ſtarać ſię ażeby ſię iey nawet nieſpodziewano.

z Frankfortu dnia 30. Października.

Gazeta Niemiecka tego miaſta, która donioſła o przybyciu Ob. *Sieyes* do *Frankfurtu*, uwiadomia nas dziſiay, iż wprowadzona była w błąd, i że przybyły tu podrożny ieſt Ob. *Mongenot* Kommiſſarz woienny *Francuzki*, który przyiechał we trzy powozy.

z Moguncyi dnia 1. Liſtopada.

Generał kommenderuiący *Jourdan* przybył tu dnia wczorayszego po południu, przyimowany był ze wszyſtkiemi woyſkowemi honorami iakie ſię dla ſtopnia iego należą.— Sciąganie ſię woyſk z lewego brzegu, dotąd nie uſtaie. Dnia wczorayszego i onegdayszego przeprawiła ſię wielka liczba kawaleryi. (z gazety *Moguncкiey*.)

Raſtad dnia 3. Liſtopada,

Deputacya Rzeszy odprawiła dnia dziſieyszego 75tą Sessyą, na którey poſtanowiła, iż obſtawać będzie przy oſtatniey Nocie, którą miniſtrom *Francuzkim* podała.— Ponieważ interess Rzeszy *Niemieckiey* nie tylko nie ieſt oddzielonym od teraznieyszey negocyacyi, ale ieſt ściśle połączony z powszechną Europy ſprawą, ſpodziewać ſię należy, iż Rząd *Francuzki* ſam ſię przekona o wielkości ofiar, na które Deputacya Rzeszy zezwoliła, i że ſię namyśli na odſtąpienie głownieyszych punktow, które ieszcze do załatwienia zoſtaią.— Prywatne z *Bazylei* donieſienia wyrażaią, iż G. *Schauenburg* odebrał nowe z *Paryża* inſtrukcye, podług których oświadczył, iż wkroczenie woyſk *Auſtryackich* na territorium *Gryzonow*, w niczym nie nadwereży dobrey zgody między Rzplitą *Francuzką i Cesarzem*.

Od brzegow Menu dnia 4. Liſtopada.

Generał kommenderuiący *Jourdan* udał ſię dnia dziſieyszego z *Moguncyi* do *Friedberga*, Mowią tu zawsze o bliſkim przenieſieniu ſię głowney kwatery.

z Brünn dnia 7. Liſtopada.

Podług naynowszych liſtow z *Konſtantynopola*, 18. Beiow złączyć ſię miało z *Francuzami*, lud także zupełnie z niemi trzyma. *Buonaparte* zatrudnia ſię zbieraniem gdzie tylko może znayduiących ſię okrętow, i ich naprawą. Jaki ieſt zamiar iego, doſtrzedz nie można, gdyż teraźnieysza pora roku przeciwną ſię być zdaie wszelkiey żegludze. Tym czasem wszyscy konsulowie i agenci Rzpltey ciągle ſiedzą w zamku 7. wież Kupcy zaś *Francuzcy* maią areszt domowy w *Konſtantynopolu*. Ogoł maiątkow *Francuzkich* ſekweſtrowany w *Lewancie* wynoſi 90 millionow lewow.— Na dniu 25. Paździer: ſpodziewano ſię w *Belgradzie Baszy Muſtaſy*. Z przygotowań na przyiazd iego czynionych, łatwo ſpoſtrzegać można, iż on tam z rozkazu W. Sułtana, a nie iako nieprzyiaciel iego przybędzie. Względem *Baſmana-Oglu* tyle tylko mamy wiadomości, iż on Baszę *Natolij* znowu przy 32. ſzturmie przez niego przypuszczonym, całkowicie pobił.

z Szaffuzy dnia 23. Października

Od dnia wczorayſzego cała armia *Francuzka* zoſtaie w poruſzeniu. Przedoſtatniey nocy przybiegł z *Zurich* kuryer z wiadomością, iż 15,000 *Auſtryakow* z *Worarlberg*, *Engardiner-Thal*, i *Munſter-Thal*, przybyło do kraiu *Gryzonow*, iż głowna kwatera znaydowała ſię iuż w *Koirze*, i że woyſka Cesarſkie zaſtąpiły brzegi *Renu* od jeziora *Konſtancyeńſkiego* aż do *Reineck*. Tenże kuryer donioſł, iż armia *Auſtryacka* znayduiąca ſię w *Bawaryi*, wyszła ztamtąd i udała ſię rownież do jeziora

Konstancyeńskiego i woyska *Francuzkie* odebrały rozkaz zgromadzenia się w naszym kantonie. Wielka armia ma przechodzić przez *Sargans* i *Ganitz* ku kraiowi *Gryzonow*. Dnia dzisieyszego przybyli Kommissarze *Francuzcy*, dla zebrania iak naywięcey żywności, iżby, gdy ieszcze drogi pozwalaią, przesyłać ie do kantonow *Schwitz*, *Uri*, i *Underwald*, dla woysk które się tam znayduią. Zapewniaią, iż *Francuzi* maią zamiar wzmacniać się tu i w *Blomberg*, i że podali żądanie względem zaięcia Fortecy *Wirtemberskiey Hohentwiel*.

z Bazylei dnia 29. Października.

Dyrektoryat Wyk: wezwał Ciało Prawodawcze, ażeby głosowało iak nayśpiesznie względem summ potrzebnych w teraźnieyszych okolicznościach na przygotowania woienne. Radzi zatym, ażeby każdy Obywatel *Helwecki* został wezwanym do przyłożenia się na potrzeby publiczne, opłacaiąc z góry przyszły podatek, i dla porownania tych opłat z potrzebami, ażeby każdy podług swego patryotyzmu i sumnienia, opłacał po dwa od każdego swoiey fortuny tysiąca.— Dowiaduiemy się z *Koiru*, iż od dnia 13. t. m. Patryoci *Gryzońscy* mianowicie z *Meyenfeld* i *Malans* podpisali adress do Dyrektoryatu *Francuzkiego*, upraszaiąc go o pomoc przyrzeczoną dla tych wszystkich ktòrzy dali swoie zdanie za złączeniem się z *Helwecyą*.

Dowiaduiemy się z *Zurich*, iż d. 26. przybył tam z *Paryża* kuryer, ktòry przywiozł nowe instrukcye Gener: *Schauenburg*. Ob: *Rapinat* Kommissarz rządowy *Francuzki* znayduie się od kilku dni w *Zurich*, i ma wkròtce wyiechać z *Szwaycaryi*. Przed wyiazdem swoim z *Lucerny* pisał do Dyrektoryatu *Helweckiego* list z pożegnaniem.

Od granic Szwaycarskich dnia 29. Października.

Generał kommenderuiący woyskiem *Francuzkim Schauenburg* dnia 24. wydał do swoiey armii Proklamacyą w którey między innemi wyraża: Traktat przymierza, ktòry został zawartym między Rzpltą *Francuzką* i *Helwecką*, dał wam wyobrażenie szacunku iaki Rząd nasz ma dla Narodu, znanego przez swoie do wolności przywiązanie.—Dyrektoryat *Helwecki* wezwał swoich wspoł-ziomkow, azeby byli w gotowości do wyyścia na obronę Oyczyzny. Jeżeli okoliczności wymagać będą ażeby się z wami złączyli, znaydziecie w nich przyiacioł i braci. Naytkliwsza iedność i naymocnieysza przyiaźń panuią między *Francuzkim* i *Helweckim* Dyrektoryatem.— Uskutecznicie moie naymilsze życzenie; będziemy szczęśliwi, a nadzieie wspolnych nieprzyiacioł naszych będą proźnemi.

z Rzymu dnia 20. Października.

Generał *Macdonald* ogłosił tu prawo stanowiące powszechne podatki Rzpltey na rok 7. do 1,056,277. skudow. Ta summa nie zawiera w sobie procentow od publicznego długu, ktòre opłacone będą z innych funduszow. Na załatwienie tych powszechnych wydatkow, postanowiona będzie kontrybucya na własności ziemskie po dwa od sta, na mieysce innych nałożonych podatkow. W tym tygodniu wyszło kilka oddziałow woyska z legionow cudzoziemskich, niewiadomo iest w ktòrą udały się stronę.

z Parmy dnia 16. Pazdziernika.

Dnia 4. tego miesiąca przybyła tu żona Generała *Brune* i staneła w pałacu Ministra *Francuzkiego*. Tegoż dnia po południu przeieżdzała się po mieście w licznym towarzystwie w karetach dworskich. Xiąże Infant oddał iey wizytę wraz z swoim Ministrem, i bawił u niey przez puł godziny. Jest to pierwszy widziany w *Parmie* przykład tak okazałych dystynkcyi z strony Monarchy. Ob. *Brune* iest nader piękna i miła. Wyiechała ztąd dnia 6. z rana, rozdawszy po trzy liwry dla każdego z ubogich, ktorzy się około iey pewozu zgromadzili. — Udała się do *Bononii*.

Od granic Włoskich dnia 24. Paździeruika.

Donoszą z *Rzymu*, iż Ob. *Lachaise* dawniey sprawuiący interessa Rzpltey *Francuzkiey* w *Neapolu*, przybył do tego miasta, gdzie zabawi przez czas niejaki nim się uda do *Paryża*. Kommissya woienna w *Circeo* skazała na śmierć szesciu nowych dowodzcow buntu i pięć innych osob, ktòre pobudzały do iusurrekcyi mieszkańcow miasta *Sonnino*. —Donoszą z *Liworno*, iż Ob. *Reinhard* Minister Rzpltey *Francuzkiey* przy dworze *Toskańskim* przybył do tego miasta z *Florencyi*. Mowią iż ta podroż ma zamiar nader ważny.—Do *St Pierre d'Arena* przybyło wiele okrętow z *Tulonu*. Sciągaią tam także liczne korpusa rekwizycyonistow.

z Wenecyi dnia 26. Października.

Dowiaduiemy się, iż trzy fregaty *Angielskie* które się znaydowały w *Portolongone* obrociły się ku *Ankonie* dla oblężenia tego portu.— Kommissarz *Francuzki Duport* dnia 18. z *Rzymu* do *Ankony* przybyły, złożył Administracyą Departamentu rownie iako i municypalność, a na te urzędy inne poosadzał osoby. Ten Kommissarz ma przeieżdżać w koley inne Departamenta dla czynienia w nich odmian które potrzebnemi osądzi.

z Warszawy dnia 16. Listopada.

Kommissya wspòlna przez Nayiaśnieysze dwa Dwory Cesarskie i Królewsko-Pruski do upadłych szesciu Bankow to iest: Piotra *Teppera*, Karola *Schultza*, Fryderyka *Cabrita*, Prota *Potockiego*, Macieja *Łyszkiewicza*, i Jana Dawida *Heislera* wyznaczona.—

Waszmość JO. JWW. WW. UUr: i Starozakonnym Andrzeiowi *Brzozowskiemu*, lub iego sukcessorom, Summę Czer: złł: 150. do skryptu d. 20. Czerwca R. 1755. w *Brzozowie*.— Bratkowskiemu lub iego sukcessorom Summę Czer: złł: 100. do Xiąg i biletu zaginionego w R. 1778. wydanego.— Antoniemu *Breza* lub iego sukcessorom Summę Czer: złł: 433. do Xiąg kantorowych.—Albinowi *Bielskiemu* Szambellanowi Summę Czer: złł: 34. do Rachunku 23. 9*bris* 1780. z obowiązkiem zapłacenia za sześć tygodni podpisanego.— Janowi *Kościałkowskiemu* Staroście *Czotyrskiemu* Summę Czer: złł: 156. fl: 6. do skryptu d. 19. Kwietnia R. 1791. wydanego—Sukcessorom niegdy Tadeusza *Lipskiego* Kasztelana Łęczyckiego Summę Czer: złł: 507. fl. 17. do Xiąg Kantorowych.—Marcinowi Xciu *Lubomirskiemu* Summę Czer: złł: 30. do listu 19. Listopada 1790. z Lublina o Czer: złł: 30. pisanego, i kwitu przez Teklę *Woyciechowską* na tęż Summę na rzeczonym liście podpisanego.— Mikołaiowi *Morawskiemu* Ex-Pisarzowi bywszey Kommissyi woyskowey Summę Czer: złł: 206. fl. 15. do skryptu d. 15. Stycznia 1793. wydanego.— *Mielżyńskiemu* Kasztelanowi Poznańskiemu lub iego sukcrssorom Summę Czer: złł: 100. do Xiąg kantorowych.— Sukcessorom Franciszka W. *Mangetta* Pułkownika Summę Czer: złł: 70. do dokumentu przez W. *Mangettową* d. 17. Czer: 1772. i wexlu przez W. Mangeta tegoż R. d. 30. Czerwca na Czer: złł: 60.— Michałowi *Ogińskiemu* Podskarbiemu W. W. X. Litt: Summę Czer: złł. 2575. do Xiąg Kantorowych, i dwoch kwitow JP. *Raal* w Petersburgu wypłacaiącemu danych, a w czasie rewolucyi zaginionych.—Sukcessorom niegdy *Przebendowskiego* starosty Borzechowskiego summę Czer: złł: 76. fl. 9. do Xiąg Kantorowych.— Alexandrowi *Podbipięta* papiery do windykacyi Summ dwoch, to iest do wexlu Czer: złł: 125. i do Regestru Czer: złł: 66. fl. 2. od WW. *Horodyńskich* maiącemu, iak rewers 27. Marca r. 1782. dany świadczy. — Anastazemu *Papano* Summę Czer: złł: 1917. fl. 17. gr. 6. do Xiąg Kantorowych gotowemi w latach 1791 i 1792. wierzaną.— Sukcessorom żyda Polacco kupca Terespolskiego Summę Czer: złł: 134. fl. 3. gr: 11. do Xiąg Kantorowych. — Sukcessorom Ignacego *Swiniarskiego* summę Tynfow 394. do obligu d. 25. Lipca 1761.— Janowi *Suchorzewskiemu* Woyskiemu Kaliskiemu Summę Czer: złł: 880. do Xiąg Kantorowych.— Sukcessorom niegdy *Szołdrskiego* Summę Czer: złł: 815. fl. 6. do Xiąg Kantorowych i obrachunku d. 4. Czer: 1761. uczynionego.— Terleckiey Summę Czer: złł. 20. *Gostawskiemu* podług Xiąg Kantorowych wypłaconą.— *Wereszczyńskiemu* Generałowi Summę Czer: złł: 59. fl: 13. za towary podług Xiąg.— Kazimierzowi *Wężykowi* Summę Czer: złł: 272. fl: 4. do skryptu zaginionego.— Janowi *Wołodkiewiczowi* Summę Czer: złł: 1150. w Petersburgu od *Ralla* bankiera tamecznego wziętą.— *Wiaziewiczowi* Kanonikowi Wileńskiemu Summę Złł: 492. do skryptu w Warszawie d. 6. Kwiet: 1768. wydanego dłużnym, z osob sprawy wyrażoney, i dobr nakazuie, ażeby od położenia pozwu niniejszego edyktalnego, za tygodni ośm, czyli w tenczas, gdy ta sprawa z Regestru przyzwoitego do sądzenia przywołana będzie przed sądem teyże Kommissyi w Warszawie, w domu Tepperowski zwanym agituiącey się, osobiście, lub przez prawnie umocowanego Pełnomocnika stawili się, a to na popieranie wierzycieli do maiątku Ur: niegdy z *Fergussonow Teppera* bywszego Bankiera Warszawsk: ubiegaiących się, tudzież wyznaczonych przez tęż Kommissyą Massy tegoż Bankiera Administratorow i Prokuratora na rzecz teyże Massy czyniących powodow, ktòrzy do prawa sprawiedliwości nieomniey dowodow wyżey wymienionych należność summ do każdego w szczegolności z pomiędzy Pozwanych dowodzących, dopraszali się teyże Kommissyi, aby przerzeczonych Pozwanych do zapłacenia summy ogolney, przez każdego w szczegòlności podług rzeczonych dowodow od Pozwanych należącey, oraz zaległych prowizyi, do terminu satysfakcyi rachować się mianych, wraz z wydatkami prawnemi na rzecz teyże massy zobowiązać, szkody wszelkie teyże massie zwrocić nakazać, a to pod rygorem w prawidłach Kommissyi to iest niezwłocznym wszelkiego maiątku Pozwanych exekwowaniem, i na satysfakcyą Massy Bankowey wskazaniem.— Zaczym Pozwani maią się stawić i na to odpowiedzieć, albowiem czyli się stawią, lub nie? wszelakoż na terminie z niniejszego zapozwu przypadaiącym zaoczny wyrok ostateczny przeciwko Pozwanym ogłoszony, i exekucya onegoż niezwłocznie wskazana zostanie.— *Działo się w Warszawie w Kancellaryi teyże Kommissyi dnia 20. Mca Października R. P.* 1798.

Wędrychowski J. K. B. Regent mpp

T A B E L L A

Generalna ceny zboż w znacznieyszych Miastach Departamentu Warszawskiego Kameralnego z miesiąca Października 1798. *roku.*

Inspekcya Konsyliarza Poborowego. / Nazwiska Miast.	Na miarę Berlińską. Pszenicy. Winspel. R.	gr	Zyta. Winspel. R.	gr	Jęczmienia. Winspel. R.	gr	owsa Winspel. R.	gr	Grochu. Winspel. R.	gr
Inspekcya Łęczycka.										
1. Gombin	28	—	20	—	13	12	10	—	24	—
2. Kłodawa	30	—	19	—	14	12	13	—	26	—
3. Kutno	30	19	19	—	14	12	13	—	25	—
4. Łęczyca	30	21	23	—	14	8	10	20	28	—
Inspekcya Łowicka.										
1. Głowno	28	—	18	—	14	—	10	—	—	—
2. Rawa	36	—	22	—	02	—	16	—	12	—
3. Łowicz	36	—	24	—	24	—	12	—	—	—
4. Skierniewice	36	—	22	—	20	—	16	—	12	—
Insp: Warszawska.										
1. Biała	22	—	20	—	16	—	10	—	24	—
2. Błonie	40	—	22	—	24	—	13	—	26	—
3. Czersk	24	—	20	—	16	—	10	—	20	—
4. Gora	36	—	24	—	14	—	—	—	—	—
5. Geszczyn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Grodzisk	38	—	24	—	18	—	15	—	—	—
7. Groiec	40	—	24	—	18	—	11	—	40	—
8. Iłow	36	9	20	—	19	—	15	—	23	—
9. Mogielnica	26	—	24	—	18	—	9	—	32	—
10. Mszczonow	33	—	22	—	18	—	10	—	24	—
11. Nadarzyn	36	—	22	—	24	—	12	—	—	—
12. Nowemiasto	42	—	20	—	16	—	10	—	24	—
13. Nowydwor	30	—	24	—	22	—	18	—	34	—
14. Piaseczno	48	—	22	—	22	—	12	—	40	—
15. Przybyszew	36	—	20	—	20	—	12	—	32	—
16. Sochaczew	34	—	24	—	20	—	20	—	30	—
17. Tarczyn	36	12	29	12	20	—	10	—	26	—
18. Warka	42	—	25	—	18	—	14	—	36	—
Miasto Warszawa z Przedmieściami, Pragą i Skaryszewem	75	1	51	1	44	8	25	12	50	14

D O N I E S I E N I A.

JW. Generał *Gardiner*, chcąc ztąd wyiechać, prosi wszystkich tych, ktorzy maią pretensye do niego, ażeby się udali do iego kammerdynera *Hullet*, a będą zaspokoiani.—On mieszka na Miodowey ulicy w kamienicy JP. *Jarzewiczowey*.

Zur Sicherheit der sämmtlichen Haus-Handwerks und anderer Leute, die für den Hof Sr: Durchlaucht der Fürstin Sapieha gebohrnen Fürstin Sułkowska Waaren, und Victualien zustellen, wie auch um allen daraus enstehen könnenden Unannehmlichkeiten vorzubeugen, erneuert dieselbe die im vorigem Jahre publicirte Erklarung; dass sie ihren Leuten zu allen Ausgaben baares Geld giebt, und verlanget daher dass man niemanden von ihrem Hofe etwas auf credit gebe. Um dieses allgemein bekannt zu machen, hat sie diesse ihre Erklärung in die hiesige Zeitung einrücken lassen.

Chcąc JO. Xżna z Sułkowskich Sapieżyna zabespieczyć wszystkich kupcow, rzemieślnikow i każdego gatunku ludzi towary, lub rzeczy do żywności do dworu iey przystawiaiących od wszelkiego ubespieczyć zatrudnienia i siebie od niespokoyności zapewnić ponawia ogłoszenie w roku ieszcze przeszlym uczynione, że na wszystkie wydatki gotowe daie pieniądze i żąda aby nikt do dworu iey nikomu na kredyt nic nie dawał, co aby tym pewniey do wiadomości wszystkich doszło w gazety to swoie oświadczenie włożyć przedsiewzięła.

JP. Karol Möller urodzony w tey prowincyi, wychowany w szkole rycerskiey kadetow w Warszawie, założył pensyą męską, w którey młodzież uczona będzie ięzykow: Francuzkiego, Niemieckiego i Łacińskiego, tudzież historyi, geografii, rachunkow, algebry i matematyki. Baczność czuła dawana oraz będzie na formowanie się w obyczayności i sentymentow serca i duszy. Dyrektor pensyi iest oraz wydawcą nowey Grammatyki Francuzkiey, ułatwiaiącey nauczenie się bez metra ięzyka Francuzkiego, i ktòrey iuż z pod prassy wyszła część pierwsza, zawieraiąca w sobie czytanie francuzkie; dostać iey można u Piarow i Autora samego grammatyki, mieszka w kamienicy Minasowiczow pod Nrem 54. na pierwszym piętrze w Rynku Starego Miasta: